

Stockholm oktober 2021

Film nr 1, förskolan Röda tråden

Så här, mitt i sommargrönskan, i en uppvuxen så gott som bilfri terräng, skulle man väl önska att alla nybyggda förskolor fick landa? Med den mesta vegetationen sparad. Svårt att hitta en barnvänligare miljö.

Vi befinner oss i Hökarängen, kvarteret heter Toppsockret och förskolan Den röda tråden, som flyttade in 2019 i en sutterängbyggnad signerad VISBYARK

Projektet är ett skolexempel på SAMARBETE mellan förskolans alla aktörer. Det där understryker SISAB ofta när vi pratar om bygget. Arkitekter, landskapsarkitekter, konstnär, ljusansvar, ja alla inblandade parter har dragit sitt strå till stacken. Inklusiva byggherre.

Den som fått för sig att konst är någon som klistras på när byggarna gjort sitt, får anledning att tänka om nu. Anna Ådahls röda flöde flödar bokstavligen in och ut i arkitekturen.

Ansvariga ark på VISBYARK har varit Anna Oresten och Annika Kjellgren. Stockholms Konst, som knutit samman konstnären Anna Å med arkitektkontoret, prisade just SAMARBETET som årets bästa 2019.

Annika Kjellgren. Det var inte bara jag och konstnären som samarbetade, alla var ju med i det här. Projektledarna på bygget de var också jätte-entusiastiska. Och sa som: "Det här löser vi!", så det blev ett väldigt engagemang. Som den här röda mattan som de skulle skära och de gjorde de glatt! Så det här blev ett väldigt speciellt projekt. Och det är tack vare Anna Ådahl, hon ville göra ett projekt som var integrerat i huset - det var hennes idé.

Anna Ådahl: Hela idén var att konsten skulle vara en del av hela byggnaden och området utanför. Den skulle vara en organisk del av huskroppen men samtidigt som en...själ. Och detta blev ett naturligt samarbete mellan alla för att skapa det här huset och omgivningarna.

AK: Så här har jag aldrig jobbat förut. Och det var skitkul! Vi stod ju t o m där på plats och målade upp och projicerade den här stora röda cirkeln i gradängen och ritade på väggen för att få den här runda bollen.

AA: Den går bara att se som fulländad cirkel från ett barns höjd.

Trappa eller scen? Trappscen.

Konstnären säger: jag vill se den röda tråden som en ledtråd för barnens lust att upptäcka och röra sig. Och den är aktiv, den infiltrerar och anpassar sig till materialen. Den aktiverar sin omgivning på olika sätt. Så säger konstnären Anna Ådahl.

AK: Rumdsindelning och sådant var redan satt. Men sedan fick det påverka både färgsättning och framförallt glädjen i projektet. Det blev jätteroligt att hålla på med.

SB: För arkitekterna blev det röda flödet ett sammanbindande blodomlopp... Totalt har vi 6 avdelningar, 1200 kvm. Uppskattningsvis 27 kvm s.k. friyta per barn - det är mer än vanligt. Om det inte varit sommarljus här nu hade vi kunnat se den omfattande gårdsbelysningen som personalen är så tacksam över vintertid, och som gör hela utomhusmiljön trygg och lätt att vistas i för alla.

Till de påkostade lösningarna hör köket - relativt liten ytan men fullt av funktioner som gör förskolan mer eller mindre självförsörjande på god kokekonst, bortom storköken... Ett maskinrum som för skolskeppet framåt. En gnistrande rostfri inspirationskälla.

Färg, vi pratar naturligt mycket om färg när vi pratar Röda tråden. Färg som betyder något och ger liv och tankar.

AK: Jag tycker att det är roligt att arbeta med färg. Och jag tror att färg också är ganska viktigt - man måste ju förhålla sig till färg.

SB: Detta med färg är nu inte helt okomplicerat att använda sig av ens i skolor som här.

AK: SISAB tror jag inte är så negativa till färg, men brukarna är mera såhär....ja, det är svårare att få in färg där.

SB: Gården är drygt 3000 kvm - Med beundransvärd kreativitet lyckades landskapsarkitekterna Kerstin Mossed och Ingela Sandberg trola med det ganska platta landskapet och få till en levande spännande miljö under många de sparade träden.

Gården fick stadens tillåtelse att flytta ut sina grindstolpar på stadens mark för att ge ungarna ännu mer levande livsrum. Byggnadens fasad, i sin lite anonyma färgsättning, anknyter väl till de omgivande fastigheterna. Planlösningen följer ett mönster som VISBYARK arbetat med tidigare - entrétorg och så avdelningar på båda sidor. Stora fönster tar vara på dagsljus och den låga bröstningen med sina djupa fönsternischer blir tillfälliga rum att ta i besittning för de minsta.

Här på ovanvåningen ett stort allrum för alla slags aktiviteter, föräldramöten och julfester, säger personalen. Och här dansas det och byggs och pusslas.

AÅ: Vi pratade om att den här röda tråden ger liv till byggnaden. Det är också ett liv som inte dör ut när det blir mörkt utan då fortsätter byggnaden att vara levande på något sätt med ljuset utvändigt. Jag skulle nog tänkt så som barn: Ah, titta där! Där är min förskola, den ser man alltid... Den är liksom en levande plats.

SB: Ja, så här kan ett prisbelönt samarbete ut.